

Motion till riksdagen 2025/26:2881

av **Marléne Lund Kopparklint (M)**

Krav på förebyggande åtgärder mot banvallsbränder

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att kravställa förebyggande åtgärder för att minimera banvallsbränder och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Förebyggande arbete mot banvallsbränder är en viktig del av säkerheten längs järnvägslinjer i Sverige. Bränder på banvallar kan uppstå när gnistor från tåg, speciellt godståg och tåg med bromsproblem, antänder torrt gräs och vegetation längs spåren. Trafikverket ser till att banvallar regelbundet hålls fria från hög vegetation som torrt gräs, sly och buskar. Genom att hålla banvallarna rena minskar risken för att eld får fäste och sprids. Under torra perioder, särskilt somrar med hög brandrisk, kan Trafikverket och andra ansvariga myndigheter genomföra extra säkerhetsinspektioner och övervaka brandrisker längs järnvägsspåren. Brandkårer och räddningstjänster är ofta beredda att snabbt agera om en brand uppstår längs järnvägen. I vissa fall finns det även brandvakter utplacerade när tågtrafiken bedöms som riskabel under varma och torra perioder. Förbättringar av tågens bromssystem och regelbundet underhåll är viktiga åtgärder minimera risken för gnistbildning som kan orsaka bränder.

I Värmland kan antalet banvallsbränder variera från år till år och bero på faktorer som väderförhållanden (exempelvis torka) och hur aktiv järnvägstrafiken är. Ett typiskt år kan det vara flera mindre bränder, särskilt under varma, torra somrar. Under de hetaste somrarna med långvarig torka har det rapporterats om flera incidenter i Värmland. Under år 2019 ryckte exempelvis Nerikes brandkår och Bergslagens räddningstjänst ut på ett 20-tal bränder framför allt orsakade av gnistregn från förbipasserande tåg.

Räddningstjänsten är redan hårt ansträngd och eftersläckningsarbetet vid banvallsbränder är ofta resurskrävande eftersom bränderna sträcker sig över stora ytor.

Ett skäl till att problemen med banvallsbränder är vanligt förekommande i Värmland och på flera andra platser i landet, är att järnvägsspåren saknar detektorer som känner av värmen i varje hjul på tågen. Genom detektorer kan lokföraren varnas för tjuvbromsade hjul som skapar gnistor. Avsaknaden av värmedetektorer på spåren utgör därför sannolikt det främsta skälet till de återkommande banvallsbränderna tillsammans med om man inte utför de ovan beskrivna förebyggande åtgärderna från Trafikverkets sida.

Marléne Lund Kopparklint (M)